

CR, VU i LC. *G. austriacus* uznany jest za gatunek bardzo rzadki w kraju (Anonim 2004: [W:] BOGDANOWICZ i in. (red.): Fauna Polski, Charakterystyka i wykaz gatunków, Tom I. Muz. Inst. Zool. PAN, Warszawa: 28-44), *S. emarginatus* – bardzo rzadki, *H. aterrimus* – występujący lokalnie (PRZEWOŻNY 2004: [W:] BOGDANOWICZ i in. (red.): Fauna Polski, Charakterystyka i wykaz gatunków, Tom I. Muz. Inst. Zool. PAN, Warszawa: 149-151). *H. aterrimus* podlega ochronie prawnej.

Omawiane gatunki reprezentują różne grupy ekologiczne. *G. austriacus* to eurytop, *S. emarginatus* – limicol, *H. aterrimus* – stenotop bogatych w roślinność bajor, *C. tristis* – paludicol (KOCH 1989: Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie, 1. Goecke & Evers, Krefeld. 440 ss.).

S. emarginatus występował w siedlisku typowym dla siebie – w zamulonym zbiorniku wodnym z dość bogatą roślinnością szuwarową. Ciekawszy jest fakt złowienia pozostałych gatunków w gniazdach. Gniazda ptaków całkowicie lub częściowo znajdujące się w wodzie, to korzystne siedlisko dla chrząszczy wodnych i higrofilnych. Obfitość pokarmu znajdują tu nade wszystko saprofagi, jednak również drapieżniki, ponieważ zagęszczenia makrofauny bezkręgowej dochodzą tu do kilkuset osobników w 1 dm³ substratu. Są to liczby wielokrotnie wyższe, niż na dnie i makrofitach w otoczeniu gniazd. Poza bazą pokarmową w postaci rozkładającego się budulca gniazd, można to wiązać z brakiem presji drapieżniczej ze strony ryb.

Przynajmniej dla Dytiscidae gniazda ptaków to nie tylko siedlisko bogate w pokarm, ale też bezpieczna kryjówka do przeobrażenia. Wynika to zarówno z danych prezentowanych w tej pracy, jak z innych naszych obserwacji oraz z wcześniejszej publikacji o gniazdach bąka *Botaurus stellaris* (L.) (BUCZYŃSKI i in. 2003: Acta biol. Univ. Daugavp., 4: 77-80). Otóż w gniazdach stwierdzano: nigdy – stadium larwalne L1, dość rzadko – L2, bardzo często – L3 i poczwarki, niekiedy – teneralne imagines. Wskazuje to na kolonizację gniazd głównie przez starsze stadia larwalne Dytiscidae i pozostawanie w nich aż do przeobrażenia.

Nasze dane mają też ciekawy wątek zoologiczny. Otóż okazuje się, że warto badać pod kątem znaczenia dla ochrony chrząszczy nawet wody tak sztuczne, żyzne i przerybione, jak stawy. Zbiorniki tego rodzaju są często pomijane podczas inwentaryzacji lub poświęca im się zbyt mało uwagi – a mogą być bardzo cenne, na co wskazują np. dane BUCZYŃSKIEJ i in. (2007: Nat. Conserv., 64: 39-55).

Materiał zebrano w ramach badań do projektu MNiSW nr N304 109 31/3813.

Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zoologii UMCS, Lublin

Grzegorz TONCZYK, Kat. Zool. Bezkręg. i Hydrobiol. UŁ, Łódź

527. Nowe stanowisko *Aeletes atomarius* (AUBÉ, 1842) (Coleoptera: Histeridae) w Polsce

New locality of *Aeletes atomarius* (AUBÉ, 1842) (Coleoptera: Histeridae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Histeridae, *Aeletes atomarius*, new record, Poland.

Rodzaj *Aeletes* HORN obejmuje 4 palearktyczne gatunki, z których: dwa są endemitami Wysp Kanaryjskich, jeden znany jest wyłącznie z Kaukazu, a jeden – *Aeletes atomarius* (AUBÉ) – jest szeroko rozpowszechniony w zachodniej części palearktyki i występuje od północnej Afryki, po południową i środkową Europę, gdzie dociera na północ do południowej Szwecji, a na wschód do Kaukazu. Ponadto, gatunek ten wykazano z Wysp Brytyjskich (MAZUR 2004: [W:] LÖBL, SMETANA (ed.): Catalogue of Palearctic Coleoptera, Vol. 2. Apollo Books, Stenstrup: 68-102).

Z Polski wykazany przed laty z okolic Karkowa, Częstochowy i byłej „Guberni Piotrkowskiej” (BURAKOWSKI i in. 1978: Kat. Fauny Pol., XXIII, 5: 1-356). Weryfikacja tych doniesień jest niemożliwa z uwagi na brak okazów dowodowych, wobec tego można przyjąć, że poniżej zamieszczone stanowisko, jest jedynym pewnym miejscem, potwierdzającym występowanie tego chrząszcza w Polsce.

– Góry Świętokrzyskie: Świętokrzyski Park Narodowy, Obwód ochronny Święty Krzyż, oddz.209b (UTM: EB03), VI 2006 – 1 ex., pułapka przegrodowa typu „Fomes” umieszczona na buku – *Fagus sylvatica* L., leg. J. BOROWSKI.

Aeletes atomarius jest rzadko poławianym, saproksylofilnym chrząszczem. Dotychczasowe dane wskazują, że występuje pod korą i w próchnie drzew liściastych, zwłaszcza topól, czasami w sąsiedztwie mrówek *Lasius brunneus* (LATR.), zaś na Wyspach Brytyjskich znaleziony w chodnikach ciółka – *Dorcus parallelipedus* (L.). W Górach Świętokrzyskich gatunek odłowiono przy grubym, w połowie obumarłym buku. Pułapka założona była na martwicy bocznej na której występowały owocniki hubiaka pospolitego – *Fomes fomentarius* (L.: FR.) FR. Ponadto, na martwicy widoczne były liczne chodniki kołatka – *Ptilinus pectinicornis* (L.), a w białło gnijącym drewnie zaobserwowano liczne chodniki kostrzenia – *Sinodendron cylindricum* (L.).

Okaz dowodowy znajduje się w kolekcji S. MAZURA.

Sławomir MAZUR, Jerzy BOROWSKI,
Kat. Ochrony Lasu i Ekol. SGGW, Warszawa

528. *Euplectus infirmus* RAFFRAY 1910 (Coleoptera: Staphylinidae) i *Corticaria pineti* LOHSE, 1960 (Coleoptera: Latridiidae) – dwa chrząszcze nowe dla polskiej fauny

Euplectus infirmus RAFFRAY 1910 (Coleoptera: Staphylinidae) and *Corticaria pineti* LOHSE, 1960 (Coleoptera: Latridiidae) – two new beetles for Polish fauna

KEY WORDS: Coleoptera, Staphylinidae, *Euplectus infirmus*, Latridiidae, *Corticaria pineti*, new records, Poland.

W 2008 roku, w ramach projektu MNiSW nr N N 309 2879 33 podjęto badania nad zasiedlaniem przez chrząszcze grzybni kilku gatunków nadrzewnych grzybów, objętych ścisłą ochroną gatunkową w Polsce. Mając odpowiednie zezwolenia na pozyskanie owocników grzybów, wyhodowano grzybnie poszczególnych gatunków na substratach z trocin drzewnych. Silnie przzerośnięty przez grzyba substrat użyty następnie został do wabięcia chrząszczy do zmodyfikowanych pułapek typu „Netocia”, w warunkach leśnych (Arboretum Leśne w Rogowie). Rozpoczęte badania kontynuowano w roku 2009. Pośród wielu rzadkich i interesujących chrząszczy, odłowiono dwa gatunki wcześniej niepodawane z obszaru naszego kraju. Są to *Corticaria pineti* LOHSE i *Euplectus infirmus* RAFF.

Poniżej podajemy szczegółowe dane faunistyczno-ekologiczne dla wymienionych gatunków.

Euplectus infirmus RAFFRAY, 1910 (Staphylinidae)

– Rogów ad Kuluszki (UTM: DC24), Arboretum Leśne, las mieszany świeży, 1–30 VII 2008 – 1 ♂, pułapka z grzybnią *Bondarzewia mesenterica* (SCHAEFF.) KREISEL, wyhodowaną na trocinach jodłowych, leg. J. PIĘTKA, A. BYK et J. BOROWSKI; 1–30 IX 2008 – 1 ♂, pułapka z grzybnią *Hericium flagellum* (SCOP.) PERS., wyhodowaną na trocinach jodłowych, leg.